

TEKI ŹRÓDŁOWE

Obraz stanu wojennego
w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Teki źródłowe

Muzeum Historyczne w Lubinie

Obraz stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Prezentujemy Państwu teleksy, jakie wysyłano z Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Legnicy (KW PZPR) do Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej (KC PZPR). Opieramy się na zachowanych materiałach zdeponowanych w Archiwum Państwowym we Wrocławiu, Oddział Legnica (AP Legnica). Numeracja wskazuje, iż nie wszystkie teleksy się zachowały. Aparat naukowy służy do dalszych prac poznawczych związanych z życiem codziennym w Zagłębiu Miedziowym, a także ma za zadanie ułatwiać odbiór dokumentu.

1982, styczeń 29
Teleks nr 48

AP Legnica, KW PZPR, sygn. 750
maszynopis

We wszystkich środowiskach społeczno-zawodowych województwa legnickiego dyskusje wywołuje temat podwyżki cen. Opinie nt. zmiany cen artykułów spożywczych są różne. Od obojętnych („niech kosztuje ile chce, byle było w ciągłej sprzedaży i bez kolejek”) do bardzo krytycznych. W Zakładach Przemysłu Odzieżowego „Elpo” w Legnicy mówiło się nawet o strajku po ogłoszeniu decyzji w sprawie podwyżek cen artykułów spożywczych i przemysłowych. Kobiety zatrudnione w tym zakładzie bardzo negatywnie oceniają zmianę cen środków higieny osobistej (wymienia się proszki do prania, mydła, szampony), pytając dlaczego zrobiono to przed oficjalną podwyżką. Żle odbierana jest (głównie przez załogi ko-biece) bardzo wysoka cena wszystkich asortymentów ciast (zalegają one kioski zakładowe). Kobiety stwierdzają: „te ceny nie są dla robotników”, „każdy potrafi sobie przeliczyć ile kosztuje wypiek, nawet przy zastosowaniu dużej marży, ceny i tak są bardzo wygórowane”.

Nadal – o czym informowaliśmy kilkakrotnie – załogi zakładów przemysłu lekkiego wnioskuje o wprowadzenie reglamentacji waty. Artykuł ten leży w kioskach i „drażni” ludzi, stąd propozycja ograniczenia lub wyeliminowania jego przydziału na karty zaopatrzenia dla niemowląt.

W wielu zakładach (w tym także w środowisku kolejarskim) uważa się, że 50% ogółu jednostek uprawnionych do samodzielnego ustalania cen to stanowczo za dużo. Są wypowiedzi: „producenci na podstawie obecnego popytu na rynku będą dyktować ceny takie, jakie tylko będą chcieli”. W związku z tym żąda się, by niektórzy producenci wyrobów codziennego użytku (np. bielizna, artykuły pończosnicze, standardowe ubrania) przedstawili w środkach masowego przekazu kalkulację proponowanych cen.

W ostatnich dniach bardzo dużo domysłów budzi mająca rzekomo nastąpić podwyżka cen papierosów. Fakt ten jest dość powszechnie negatywnie odbierany. Przeważa opinia, iż papierosy – zarówno krajowe, jak i z importu – są już w chwili obecnej drogie.

Tematem, który ciągle wraca na zebraniach partyjnych jest sprawa rozliczenia sprawców obecnego kryzysu. Mówi się: „złodzieja pary pończoch, czy butów w ciągu 24 godzin wsadza się za kratki, a głównych winowajców nie można rozliczyć w ciągu 1,5 roku”, „byli prominenci siedzą sobie w willach, mają po trzech goryli, jedzenie im się dowozi i śmieją się z ogłupiałego od kolejek narodu”, „pan Drożdż wypoczywa w swoich włościach przy ul. Wiśniowej we Wrocławiu, później pewnie zachoruje i takie będzie jego rozliczenie. Jakoś trudno zebrać dowody”. „sądziliśmy, że Sejm zamknie sprawę powołania Trybunału Stanu, a tu dalej cisza”, „dlaczego Komitet Centralny nie opublikuje materiałów na temat zaawansowania badanych spraw?” (wypowiedzi z zebranych partyjnych kolejarzy).

Podany w ostatnich dniach komunikat o rozprawie sądowej byłego ministra Kaima wywołał zdziwienie, iż oskarżonemu zarzuca się tylko handel talonami samochodowymi.

Na zebraniu partyjnym w ZOZ Głogów (frekwencja poniżej 50%) dyskutowano nt. tworzenia komitetów ocalenia narodowego. Mówiono m.in., iż na posiedzeniu grupy inicjatywnej w tej jednostce wypowiedzi niektórych osób świadczyły o braku zrozumienia dla tego typu działania (pytano np. jakim prawem oskarża się prof. Geremka o to, że doprowadził do stanu wojennego). Na zebraniu tym były wypowiedzi: „oddolna organizacja KON odbywa się znów na podstawie dyrektywy odgórnej”. Żywą polemikę zebranych wywołało stwierdzenie: „wystąpienie posła Przymanowskiego uczyniło z Sejmu kabaret, nie licowało z godnością posła”.

W ostatnich dniach w Zakładach Przemysłu Odzieżowego „Elpo” w Legnicy notuje się przypadki umieszczania napisów, dopisywania haseł na plakatach (np. „partia picuje i kłamie”. „Jaruzelski – Pinoczet”, „byliśmy, jesteście, będziemy”). Niektóre z nich są sygnowane przez „Solidarność 82”. Schlapano farbą (prawdopodobnie przy pomocy pistoletu) gablotę PZPR. Zbierane są środki na rzecz internowanego przewodniczącego „Solidarności” z tego zakładu.

W Jaworze rozlepiono kartki (pisane odręcznie) z następującą treścią: „Wyj. z Listu św. Pawła do Koryntian. Zewsząd ucisk znosimy, lecz nie jesteśmy zmiażdżeni. Pełni wątpliwości, lecz nie zrozpaczeni. Prześladowani, lecz nie opuszczeni. Powaleni na ziemię, lecz niepokonani”.

W dniu wczorajszym w Chojnowie znaleziono ulotki (w okolicy zakładu „Dolpakart”) sygnowane przez „Solidarność” z hasłami: „precz z juntą wojskową”, „telewizja kłamie”.

Sekretarz KW PZPR

Zbigniew Korpaczewski

Muzeum Historyczne w Lubinie

Seria wydawnicza:
Teki Źródłowe Muzeum Historycznego w Lubinie

Tom IV
Obraz stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Wstęp, wybór i opracowanie
Marek Zawadka

Opracowanie graficzne
Jacek Świerad

Skład i łamanie
Joanna Wagner-Głowińska, Wydawnictwo GAJT 1991 s.c.

Publikacja w ramach projektu: 40. rocznica stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym 1981–1983, pod redakcją Marka Zawadki

© Copyright by Muzeum Historyczne w Lubinie
Lubin 2021–2023